

СТАНОВИЩЕ

Относно:

Дисертационния труд на Борис Валериев Балев, представен за присъждане на научната и образователна степен „доктор” по специалност „Политология”,
от проф. дфн Петър-Емил Митев

Придържам се към няколко критерия, които според мене позволяват да се даде точен отговор на въпроса дали и доколко една дисертационен труд е изпълнен успешно.

Тематичен критерий. Темата, *„Новите пътища на социалдемократията – сравнителен анализ между „Третият път” на Британската лейбъристка партия и „Новият център” на Германската социалдемократическа партия”*, покрива важен период в развитието на две леви партии със силно присъствие както в националния, така и в европейския политически живот. Документът „Блеър – Шрьодер” има историческо значение и последици, актуални и до днес. Сравнителният анализ дава възможност да се направят заключения за особеностите, насоките и перспективите на социалдемократическата еволюция в ХХІ век. Темата е дисертабилна.

Фактологичен критерий. Авторът е проучил и анализирал компетентно основните политически документи на английските лейбъристи и германските социалдемократи през периода 1997–2010 г., като не се е ограничил в тези времеви рамки. Интерпретирани са програмни документи от целия исторически път на двете партии: от Айзенахската програма (1869) до управленската програма (2013–2017) на ГСДП; от предизборния манифест (1900) до партийния манифест (2015) на Лейбъристката партия. Този широк обхват, който надхвърля изтъкнатия в справката за приноси, позволява заключения относно политическите процеси в двете партии буквално от основаването им до наши дни.

Методичен критерий. Основен методичен инструмент е анализ на съдържанието на политически документи. Приложен е коректно. Не са използвани количествени социолингвистични измервания. Качественият анализ на документите имплицира съпоставка с политическата практика. Особено внимание е отделено – основателно – на икономическите програми.

Евристичен критерий. Авторът формулира евристични хипотези, в хода на изследването ги проверява, уплътнява и конкретизира, за да стигне до обосновани изводи за тяхната валидност. Смяната на политическия курс – от ориентация към обобществяване на средствата за производство (Old Labour) с отказ от национализация, стимулиране на предприемачеството и публично-частното партньорство (New Labour), както и аналогичните промени в линията на ГСДП, са детайлно дешифрирани, съпоставени и претеглени на политически, исторически и ценностен кантар. Зад тях прозира нещо повече от одесняване и компромис с неолиберализма: дълбоки промени в отношението между държавата и гражданското общество в хода на глобализацията; промени, към които европейската социалдемократия се адаптира с национални варианти, но в една насока.

Приносителите, изтъкнати в справката, са напълно реални.

При по-нататъшна работа върху темата бих препоръчал на автора да обърне внимание и на ролята на личността. За по-големия успех на британските лейбъристи може би имат определено, макар и не решаващо, значение и по-ярките изяви на Тони Блеър като оратор и публицист.

Приложен критерий. Практическата политика на европейската социалдемократия е изправена пред необходимост от нов отговор на въпроса за лявата идентичност, пред тежки дилеми. Преценка на документа „Блеър – Шрьодер” не е направена, в същото време и националните, и глобалните реалности интензивно се променят. Налице е многомерна криза на левицата. В този контекст изпъква научно-приложната актуалност на дисертационния труд.

Литературен критерий. Дисертацията на Боян Балев се отличава с ясна мисъл, усет към детайлите и убедителност на обобщенията, с достоинства на логически стройно и същевременно четивно изложение.

В заключение. Дисертацията на Борис Валериев Балев е цялостна, завършена, зряла работа, която отговаря на критериите за присъждане на научната и образователна степен „доктор” по специалност „Политология”.

8 май 2017 г.

Проф. дфн Петър-Емил Митев